

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

DİŞ PROTEZ

**ALT PREMOLAR DİŞLER
724DC0005**

Ankara, 2011

-
- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
  - Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
  - PARA İLE SATILMAZ.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. ALT BİRİNCİ KÜÇÜK AZI DIŞI.....	3
1.1. Bukkal Yüz	4
1.2. Lingual Görünüm.....	4
1.3. Mesial Yüz.....	5
1.4. Distal Görünüm (Distal Yüz).....	6
1.5. Oklüzal Yüz	6
1.6. Alt Birinci Küçük Azı Dişi Kökü	7
1.7. Alt Birinci Küçük Azı Dişinin Sağ Sol Ayrım Özellikleri.....	7
UYGULAMA FAALİYETİ	8
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	13
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	14
2. ALT İKİNCİ KÜÇÜK AZI DIŞI	14
2.1. Alt İkinci Küçük Azı Dişlerin Yapısı	14
2.1.1. Bukkal Yüz	14
2.1.2. Lingual Yüz	15
2.1.3. Mesial Yüz.....	16
2.1.4. Distal Yüz.....	17
2.1.5. Oklüzal Yüz.....	17
2.2. Alt İkinci Küçük Azı Dişlerin Kökü	18
2.3. Alt İkinci Küçük Azı Dişinin Sağ Sol Ayrım Özellikleri	18
UYGULAMA FAALİYETİ	19
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	25
MODÜL DEĞERLENDİRME	26
CEVAP ANAHTARLARI.....	27
KAYNAKÇA	28

AÇIKLAMALAR

KOD	724DC0005
ALAN	Diş Protez
DAL/MESLEK	Diş Protez Teknisyenliği
MODÜLÜN ADI	Alt Premolar Dişler
MODÜLÜN TANIMI	Bu modül alt premolar dişlerin incelendiği ve alt premolar dişlerin modellerinin nasıl yapıldığı ile ilgili bilgi ve becerilerin verildiği öğrenme faaliyetidir.
SÜRE	40/24
ÖNKOŞUL	
YETERLİK	Alt premolar dişleri modele etmek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modül ile gerekli ekipman sağlandığında tekniğine uygun olarak alt premolar dişleri inceleyip dişlerin modellerini yapabileceksiniz. Amaçlar 1. Alt 1. premolar dişleri inceleyebileceksiniz. 2. Alt 2. premolar dişleri inceleyebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Donanım: Spatul çeşitleri, iş önlüğü, mum bloku, eldiven Ortam: Diş protez laboratuvarı
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modül içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda ölçme aracı (çoktan seçmeli test, doğru-yanlış testi, boşluk doldurma, eşleştirme vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek sizi değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Diş morfolojisi, diş protez dalının önemli bölümlerinden biridir. Sizler bu modülle ağızdaki dişlerin şekillerini öğrenip modellerini yapabileceksiniz.

Bu yeterlik sayesinde üst sınıflarda göreceğiniz tam protez, sabit protez, hareketli protez derslerinde dişe doğal şeklini verebileceksiniz. Küçük azı dişler, ağız içinde öğütücü ve çiğneyici görev üstlendiklerinden beslenme işlevinde önemlidir.

Sizler bu modülle dişlere doğal şekillerini verip el becerinizi geliştirebileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti sonunda uygun ekipman ve laboratuvar ortamı sağlandığında tekniğine uygun olarak alt birinci premolar dişleri inceleyip modellerini yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Alt birinci premolar dişler hakkında araştırma yapıp bilgilerinizi sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.
- Alt birinci premolar dişin modelinin nasıl yapıldığını diş protez laboratuvarından öğrenip sınıfta sununuz.

1. ALT BİRİNCİ KÜÇÜK AZI DIŞI

Alt premolar dişler, ikisi çenenin sağında, ikisi çenenin solunda, kaninlerin distalinde, birinci alt molar dişin mesialinde yer alır. *Dens premolaris* permanens birinci. İnferyör olarak da bilinir. Dört adettir. Bunlar:

- Alt sağ-sol birinci küçük azı dişleri
- Alt sağ-sol ikinci küçük azı dişleri

Alt birinci küçük azı dişi, alt kanin ve alt ikinci küçük azı dişi arasındadır. Alt çenenin sağında ve solunda birer adettir. Çenenin ilk posteriör dişidir. Tüm küçük azı dişleri arasında en küçük olanıdır. Orta çizgiden itibaren dördüncü diştir. Bukkal, lingual, mesial, distal ve occluzal yüzleri vardır.

Total diş boyu: 22 mm

Kuron boyu: 8,5 mm

Kök boyu: 13,5 mm

Kuron genişliği: 7 mm

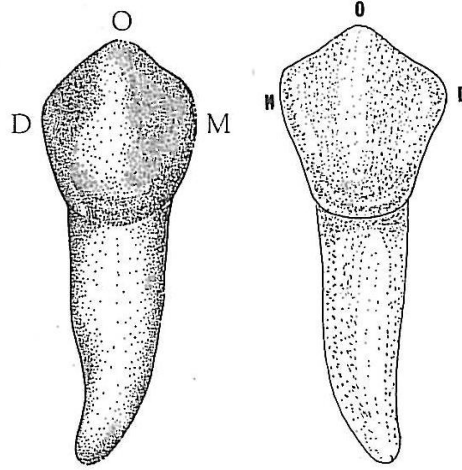
Kuron kalınlığı: 7.5 mm

1.1. Bukkal Yüz

Komşu kanin dişe benzerlik gösterir. Bukkalden bakıldığında kron yamuk görünümündedir. Bu yüzde; belirgin bir bukkal sırt; bukkal tüberkülün tepesinden dişin servikal bölümüne yakın olarak uzanır, ve bukkal yüzü mesial ve distal olmak üzere ikiye ayırır. Bukkal yüz, meziobukkal, bukkookluzal ve distobukkal kenarlar ile servikal çizginin bukkal eğimi tarafından sınırlandırılmıştır. Meziobukkal kenar mesial köşeden servikale doğru önce dışbükey sonra içbükey olarak uzanır.

Bukkookluzal kenar; mesial yüze yakın olan, bukkal sırtın uzantısı olarak şekillenen bukkal tüberkül tepesi tarafından iki bölüme ayrılır.

Bukkal cusp (tüberkül) iyi gelişmiş ve sivridir. Bukkal servikal çizgi hafif kurvatürlük gösterir. Kurvatür kreti kök merkezine yakındır. Bukkal sırtın distal ve mesialinde gelişimsel çöküntüler vardır. Minesi düzgündür. Servikal bölümde ince, yatay perikimata çizgileri görülür. Kök sınırları köpek dişe benzer. Kök yüzeyi dışbükeydir.

Şekil 1.1: Bukkal sağ   Şekil 1.2: Bukkal sol

1.2. Lingual Görünüm

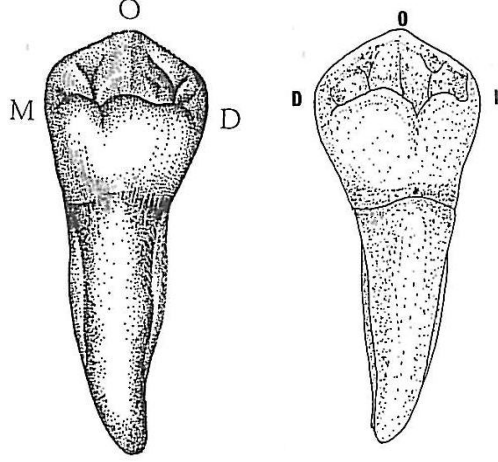
Kron linguale doğru daralır, mesial ve distal yüzeyleri görülebilir. Kronun lingual servikal bölümü dar ve dışbükeydir. Mesial ve distal yüzeylerin lingual bölümünde servikal çizgi ile temas alanları arasında içbükeydir.

Bu yüz, mesiolingual, lingookluzal, distolingual kenarlar ile servikal çizginin lingual eğimi tarafından sınırlandırılmıştır. Bukkal tüberkülün oklüzal yüzünün lingual eğimi ile birlikte lingual yüzün mesialinde görülen mesiolingual gelişim oluşunun ayırdığı mesiolingual ve distolingual tüberküllerin yüzeyleri görülür. Mesialde yer alan mesiolingual tüberkül çok küçük olup bazen belirsiz olabilir.

Mesiobukkal ve lingual loplarn birleşim yerinde mesiolingual gelişim oluğu bulunur. Mesiolingual gelişimsel oluk bu diş için karakteristiktir. Lingualde kök bukkale göre dardır. Kökün mesial ve distal yüzeylerinde gelişimsel çöküntü görülür.

Kök apekse doğru daralır. Sivri bir uç ile sonlanır.

Şekil 1.3: Lingual sağ Şekil 1.4: Lingual sol

1.3. Mesial Yüz

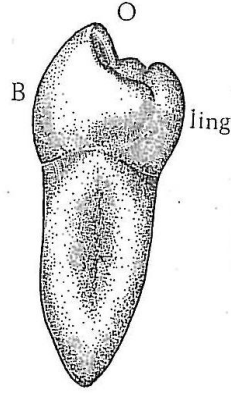
Mesial yüz, mezio bukkal mesiookluzal, mesiolingual kenarlar ile servikal çizginin mesial eğimi tarafından sınırlandırılmıştır. Tüm alt posteriör (arka) dişlerde kron, kök üzerinde linguale eğimlidir. Bu yüzde tüm alt posteriör dişlerin karakteristik özelliği izlenir. Bukkal cusp tepesi kök üzerinde ortalanmıştır. Lingual cusp bukkal cusptan kuron boyunun 1/3'ü kadar kısadır.

Mesiolingual kenar ligual köşeden servikale doğru düzgün dışbükeydir. Mesiobukkal kenar, servikale doğru önce dışbükey, düzlük ve belirgin bir dışbükeylik gösterir.

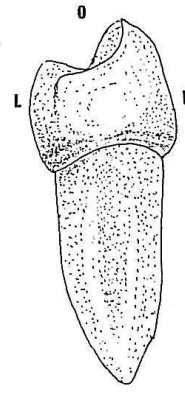
Mesiookluzal kenar bukkal köşeden lingual köşeye doğru hafif içbükey, mesiolingual tüberkül bölgesinde belirgin bir dışbükeylik gösterir.

Bu yüzde, bukkal ve lingual yüzlerin mesial yarıları, bukkal tüberkül, mesiolingual tüberkül, distolingual tüberkül ile bu tüberkülleri ayıran, mesiolingual gelişim oluğu ve kökün mesial yüzü izlenir. Meziobukkal tüberkül dişin en uzun ve en büyük tüberkülüdür.

Kuronun mesial çevresi hafif dışbükeydir. Lingual tüberkül az belirgin kısa ve yuvarlaktır. Kök mesial-distal yönde basık ve geniştir. Kök boyunca uzanan sulkus bulunur.

Şekil 1.5: Mesial sağ

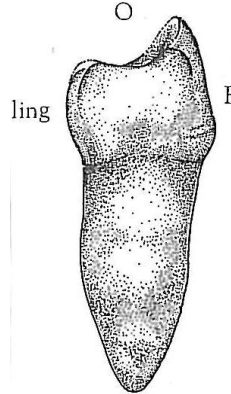

Şekil 1.6: Mesial sol

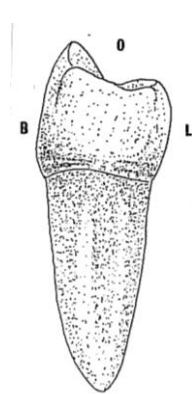
1.4. Distal Görünüm (Distal Yüz)

Mesial yüze benzer. Kuron distal yüzeğinin büyük bölümü düzgün dışbükeydir. Distal temas alanı mesialdekinden geniştir.

Distobukkal, distookluzal, distolingual kenarlar ile servikal çizginin distal uzantısı tarafından sınırlanmıştır. Servikal çizgi düz olarak uzanır.

Şekil 1.7: Distal sağ

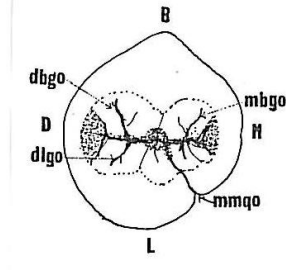
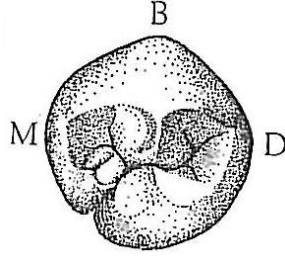
Şekil 1.8: Distal sol

1.5. Oklüzal Yüz

Bu dişin oklüzal morfolojisi çok varyasyon gösterir. Oklüzal yüz, mesiooklüzal bukooklüzal, distooklüzal ve linguoklüzal kenarları ile sınırlıdır. Oklüzal yüzü santral oluk bukkal ve lingual olarak iki ana bölüme ayırır. Santral oluk mesial ve distalde, bukkal ve lingual yönde kollara ayrılır. Bu kollardan mesiolingual kol mesiolingual gelişim oluğu adı altında lingual yüzde oluşan iki tüberkülü ayırır. Santral oluk distal yüze uzanır. Santral oluk oklüzal yüzü, biri bukkalde diğeri lingualde almak üzere distobukkal ve distolingual oluklara ayırır. Mesial ve distalde bukkal yüze doğru uzanan oluklar; mesiobukkal ve distobukkal tüberkül sırtları ile bukkal triangular sırtı sınırlamıştır.

Mesial ve distaldeki yan olukların sınırladığı mesial ve distal fossalar (çukurluk) bulunur.

Oklüzal yüzde; tüm tüberküllerin tepe noktaları, mesiobukkal gelişim oluğu, lingual gelişim oluğu, distobukkal gelişim oluğu bulunur; distal oluk, mesial triangular fossa, santral fossa ve distal triangular fossa izlenir.

Şekil 1.9: Oklüzal Sağ Şekil 1.10: Oklüzal Sol

Oklüzal yüzdeki oluşumların açılımı küçük harfler ile altta sıralanmıştır.

- **dbgo:** Distobukkal gelişim oluğu
- **mbgo:** Mesiobukkal gelişim oluğu
- **dlgo:** Distolingual gelişim oluğu
- **mmgo:** Mesiomarjinal gelişim oluğu
- **M:** Mesial
- **B:** Bukkal
- **D:** Distal
- **L:** Lingual

1.6. Alt Birinci Küçük Azı Dişi Kökü

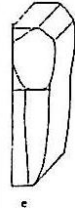
Tek köklüdür kök ucu distale eğilidir. Kökün mesial ve distal yüzeylerinde dişin uzun aksına paralel olarak uzanan iki adet oluk bulunur.

1.7. Alt Birinci Küçük Azı Dişinin Sağ Sol Ayrım Özellikleri

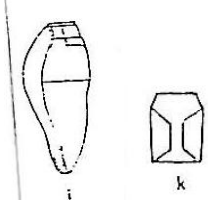

- Bukkal tüberkülün mesial eğimi, distal eğimden kısa ve düzdür.
- Lingual yüzdeki ikinci tüberkülden büyük olanı ikinci küçük azı dişi, küçük olan tüberkül ise köpek dişe yöneliktir.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki uygulama faaliyetini tamamladığınızda, Alt birinci premolar dişin modelini yapabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Mum blok hazırlayınız.</p>	<p>➤ İş önlüğü giyiniz.</p>
<p>➤ Mum bloku dikdörtgen prizması şekline getiriniz.</p> 	<p>➤ Modelaj materyali için blok mum, alçı ve kurutulmuş sabun kullanabilirsiniz. Diş kuronunun dört katı ya da istediğiniz oranlarda hazırlayabilirsiniz.</p> <p>➤ Yontu çalışması için mum veya modelaj spatülü kullanınız.</p>
<p>➤ Distal yüzü belirleyip şekillendiriniz.</p> 	<p>➤ Dişin distal yüzünü mesial yüze oranla daha dışbükey şekillendiriniz.</p> <p>➤ Servikal çizgiyi distal yüzde düz olarak şekillendiriniz.</p>

<p>➤ Bukkal yüzü belirleyip fazlalıkları kazıyoruz.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dişin bukkal yüzünü bukkal sırtın ayırdığı mesiobukkal ve distobukkal yüzey olarak iki boyutlu belirleyiniz. ➤ Bukkal yüzü komşu köpek dişe benzer ancak siz daha dışbükey ve kısa olarak şekillendiriniz. ➤ Çalışmanıza engel olacak aksesuarlarınızı çıkararak çalışınız.
<p>➤ Lingual yüzü belirleyip fazlalıkları kazıyoruz.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mum bloku 22.5 x 4 mm boyunda, 7 x 4 mm genişliğinde, 7.5 x 4 mm kalınlığında olacak şekilde yontunuz. ➤ Bukkal yüze oranla daha dar ve daha kısa şekillendiriniz.
<p>➤ Mesial yüzü belirleyip fazlalıkları kazıyoruz.</p> 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Mesial yüz görünümünün iki boyutlu çizimini 7.5 x 4 mm belirleyiniz. ➤ Mesiolingual kenarı; düzgün dışbükey, mesiobukkal kenarı; oklüzalden servikale doğru önce dışbükey sonra düz ve sonunda belirgin bir dışbükey olarak şekillendiriniz. ➤ Çalışmanızı olumsuz etkileyen hatalı yönlendirilmiş ışık, aşırı gürültü, titreşim gibi etkileri ortamdan uzaklaştırarak çalışınız.

<p>➤ Kron ve kök ayrımını belirleyip fazlalıklarını kazıyınız.</p> 	<p>➤ Mum bloğun üzerinde 8.5 x 4 mm kron boyunu belirleyiniz.</p> <p>➤ Servikali bukkalde hafif içbükey, lingualde mesiolingual ve distolingual kenarları hafif dışbükey ve mesial yüzde servikal kurvaturü oklüzal yüze doğru bir mm'lik derinlik vererek şekillendiriniz.</p> <p>➤ Oturma yüksekliğinizi masa yüzeyinin 28 cm altında olacak şekilde ayarlayınız.</p>
<p>➤ Oklüzal yüzdeki oluşumları belirleyip şekillendiriniz.</p> 	<p>➤ Oklüzal yüzü, distooklüzal ve mesiooklüzal kenarları hemen hemen eşit, bukkooklüzal kenarı linguoklüzal kenardan geniş olan yamuk şeklinde belirleyiniz.</p>
<p>➤ Bukkal tüberkülü şekillendiriniz.</p> 	<p>➤ Oklüzal şekillendirmesini, bukkal tüberkül yeri ve her iki lingual tüberkülün ayrımını belirleyerek şekillendiriniz.</p> <p>➤ Tüberkülleri bukkalden linguale doğru şekillendiriniz.</p>

<p>➤ Mesiolingual gelişim oluğunu şekillendiriniz.</p> 	<p>➤ Lingual gelişim oluğunu lingual yüzde oluşan iki tüberkül arasına şekillendiriniz.</p>
<p>➤ Lingual tüberkül ve mesiobukkal gelişim oluğunu şekillendiriniz.</p> 	<p>➤ Lingual tüberkül tepelerini lingual yüzdeki okluzal kenardan içerde konumlandırınız.</p> <p>➤ Lingual tüberkülü mesial ve distal eğimleri yuvarlak olarak şekillendiriniz. Çünkü bu tüberkülün mesial ve distal yüzey eğimleri yuvarlaktır.</p>
<p>➤ Santral oluğu şekillendiriniz.</p> 	<p>➤ Santral oluğu bukkal ve lingual yüzleri ikiye ayıracak gibi şekillendiriniz.</p>

<p>➤ Mesiodistal sulkusu belirleyip şekillendiriniz.</p> 	<p>➤ Kullandığınız doğal model ile yaptığınız modeli sık sık karşılaştırınız.</p> <p>➤ Oklüzal yüzdeki tüm tüberküllerin tepe noktalarını doğal modelde olduğu gibi şekillendiriniz.</p>
<p>➤ Spatül izlerini gideriniz.</p> 	<p>➤ Spatül izlerini flamdan geçirerek ve alkollü pamuk kullanarak gideriniz.</p>
<p>➤ Kontrol ediniz.</p> 	<p>➤ Yaptığınız model ile örnek model arasındaki benzerliği kontrol ediniz.</p>

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

1. Alt küçük azı dişler.....çenenin sağında,.....çenenin solunda olmak üzere.....adettir.
2. Alt birinci küçük azı dişi.....ve.....dişi arasında yer alır.

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

3. Aşağıdakilerden hangisi alt küçük azı dişleri arasında yer almaz?
A) Bukkal
B) Palatinal
C) Distal
D) Occluzal
4. Alt birinci küçük azı dişin meziobukkal ve lingual lopların birleşim yerinde hangi oluşum vardır?
A) Kök
B) Servikal çizgi
C) Meziolingual gelişimsel oluk
D) Hepsi
5. Alt birinci küçük azının en uzun ve en büyük tüberkülu aşağıdakilerden hangisidir?
A) Carebelli tüberkülu
B) Distobukkal tüberkül
C) Meziobukkal tüberkül
D) Hiçbiri
6. Santral fossa alt birinci premolar dişin hangi yüzündedir?
A) Distal
B) Mesial
C) Kök
D) Occluzal

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti sonunda uygun ekipman ve laboratuvar ortamı sağlandığında tekniğine uygun olarak alt ikinci küçük azı dişlerin modellerini yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Alt ikinci küçük azı dişini, ağız diş sağlığı merkezlerinden ve diş hekimliği fakültelerinden temin edip inceleyiniz.
- Alt ikinci küçük azı dişi hakkında internet, kütüphane ve çeşitli kaynaklardan bilgi edinip sunu hazırlayınız.

2. ALT İKİNCİ KÜÇÜK AZI DIŞI

2.1. Alt İkinci Küçük Azı Dişlerin Yapısı

Alt birinci küçük azı dişi ve alt birinci büyük azı dişi arasında, alt çenede, sağ ve solda olmak üzere iki tane bulunmaktadır. Ağız içinde bulunan tüm küçük azı dişleri arasında kök boyu en uzun olanıdır. Dens Premolaris permanens ikinci Inferior olarak da bilinir.

Bukkal, lingual, mesial, distal, okluzal yüzlere sahiptir.

- Total diş boyu: 22,5 mm
- Kron diş boyu: 8 mm
- Kök boyu: 14,5 mm
- Kron genişliği: 7 mm (kolede 5 mm)
- Kron kalınlığı: 8 mm (kolede 7 mm)

2.1.1. Bukkal Yüz

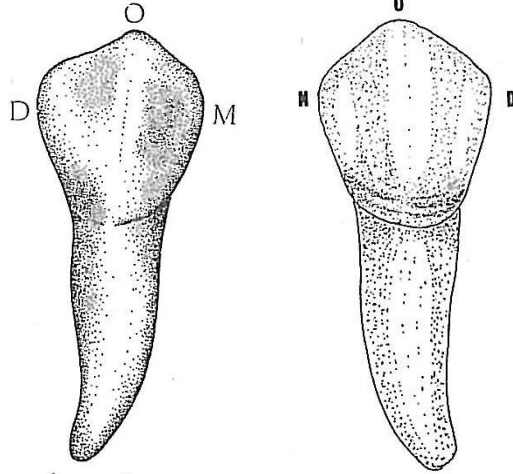
Birinci küçük azı dişine benzer.

Bukkal tüberkülün kısa şekillenmesinden dolayı tüm bukkal yüzde dörtgene yakın görünüm vardır.

Bukkal yüz servikal çizginin bukkal uzantısı, mesiobukkal, bukkookluzal ve distobukkala kenarlar ile sınırlanmıştır.

Mezio bukkal kenar mesial köşeden servikale doğru belirgin dışbükey daha sonra hafif içbükey olarak uzanır. Bukkal sırtın ayırdığı mesiobukkal ve distobukkal yanlarda dişin uzun aksına paralel çukurlar bulunur.

Distobukkal kenar, servikale doğru önce belirgin dışbükey daha sonra hafif içbükey, servikal çizgide ise dışbükeylik gösterir.

Şekil 2.1: Alt sağbukkal yüz

Şekil 2.2: Alt solbukkal yüz

2.1.2. Lingual Yüz

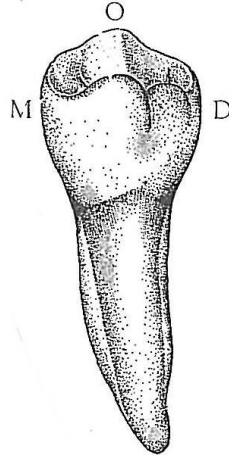
Okluzalden servikale, mesialden distale doğru daralan yapısı vardır.

Mesiolingual kenar mesial köşeden servikale doğru önce dışbükey sonra hafif içbükey, servikalde ise hafif dışbükeydir.

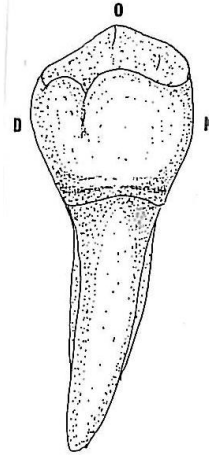
Lingual yüzün yarısına kadar, okluzalden inen lingual gelişim oluğu yer alır. Bu oluk, mesiolingual ve distolingual tüberkülleri ayırır. Mesiolingual tüberkül daha büyüktür.

Distolingual kenar distal köşeden başlayıp servikale doğru belirgin dışbükey olarak uzanır.

Servikal çizgi distalde düzdür.

Şekil 2.3: Alt sağ lingual yüz

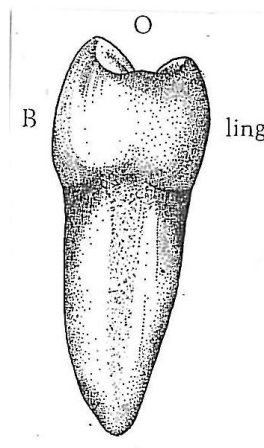
Şekil 2.4: Alt sol lingual yüz

2.1.3. Mesial Yüz

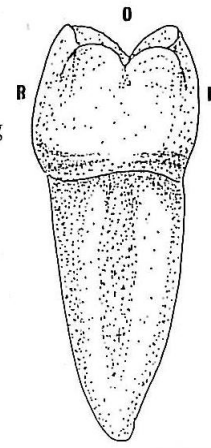
Servikalden oklüzale bukkalden linguale doğru hafif daralan mesiobukkal, mesiookluzal ve mesiolingual kenarlar ve servikal çizginin mesial eğimi tarafından sınırlı olan, dişin ana yüzüdür.

Mesial yüzden, mesiobukkal ve mesiolingual kenarlar izlenir. Mesiobukkal kenar daha uzundur.

Bukkal ve lingual tüberküller arasında 2 mm'lik boyut farkı vardır.

Şekil 2.5: Alt sağ mesial yüz

Şekil 2.6: Alt sol mesial yüz

2.1.4. Distal Yüz

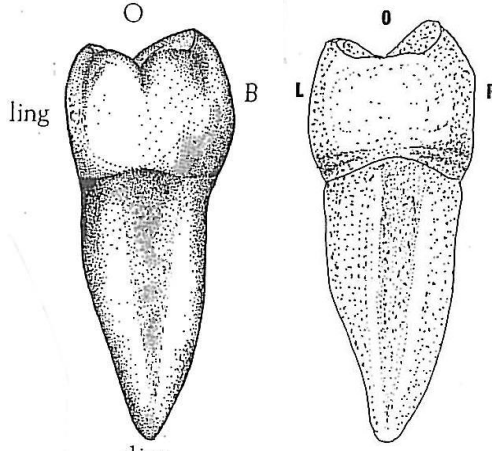
Mesialden yüzden küçük, servikalden okluzale, bukkalden linguale daralan bir yapısı vardır.

Distal yüz, distobukkal, distookluzal ve distolingual kenarlar ile servikal çizginin distal uzantısı ile çevrilidir.

Distobukkal kenar, bukkal köşeden servikale doğru önce dışbükey, sonra içbükey, servikalde ise dışbükey olarak sonlanır.

Distal yüzden lingual gelişim oluğu gözlenir. Lingual gelişim oluğu distolingual ve mesiolingual tüberkülleri birbirinden ayırır.

Bukkal ve mesiolingual tüberküllerin, distal okluzal sırtların birleşim alanlarında fissür oluşabilir. Her iki tüberkülde bu yüzden izlenebilir. Bu yüzden servikal çizgi düzdür.

Şekil 2.7: Alt sağ distal yüz

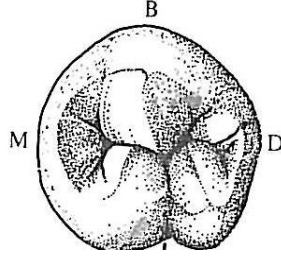
Şekil 2.8: Alt sol distal yüz

2.1.5. Oklüzal Yüz

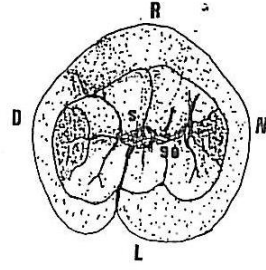
Mesiobukkal, distobukkal, bukkookluzal ve linguokluzal kenarlar ile sınırlandırılmıştır. Bukkalden linguale, mesialden distale daralan yamuk görünümündedir.

Okluzal yüzün ortasında mesialden distale doğru, bukkolingual yönde dış bükeylik göstererek uzanmış santral oluk bulunur. Santral oluk bukkal ve lingual tüberkülleri birbirinden ayırır. Mesialde bukkal ve lingual yönde iki kola ayrılarak (mesial triangular fossa) mesial üçgen çukuru oluşturur.

Distalde uzantısı linguale yönelik olarak, lingual gelişim oluğu ve bukkal olukla son bulur. Lingual oluk, lingual yüzde bulunan mesiolingual ve distolingual tüberkülleri sınırlar. Bukkal oluk; biri bukkale, diğeri distale uzanan iki küçük oluk ile sonlanır. Distale uzanan oluk derin fissür oluşturur. Okluzal yüzde büyüklük sırasına göre; bukkal tüberkül, mesiolingual tüberkül ve distolingual tüberküller yer alır.

Şekil 2.9: Alt sağ okluzal yüz

Şekil 2.10: Alt sol okluzal yüz

2.2. Alt İkinci Küçük Azı Dişlerin Kökü

Tek köklüdür. Kök labialden linguale doğru incelir. Kök ucu distale eğimlidir.

2.3. Alt İkinci Küçük Azı Dişinin Sağ Sol Ayrım Özellikleri

- Bukkal tüberkülün distal eğimi mesial eğimden daha fazladır.
- Mesial kenar distal kenardan kısadır.
- Lingual yüzde bulunan iki tüberkülden büyük olanı mesiolingual tüberküldür. Küçük olanı ise distolingual tüberküldür.
- Kök ucu distale eğimlidir.

UYGULAMA FAALİYETİ

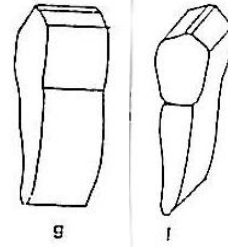
Aşağıdaki uygulama faaliyetini tamamladığınızda, Alt ikinci premolar dişin modelini yapabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Mum blok hazırlayınız.</p> 	<p>➤ Mumu 8.8 cm boyunda, 2.8 cm genişliğinde 3.2 cm kalınlığında bir dikdörtgen prizma yapınız.</p>
<p>➤ Kuron ve kök ayrımını belirleyip fazlalıkları kazıyınız.</p> 	<p>➤ Kuron boyunu 3,2 cm boyunda işaretleyiniz.</p>
<p>➤ Bukkal yüzü belirleyip şekillendiriniz.</p> 	<p>➤ Dişin bukkal yüz görünümünü iki boyutlu olarak çiziniz.</p> <p>➤ Dişin bukkal yüzünü bukkal sırtın ayırdığı mesiobukkal ve distobukkal yüzey olarak iki boyutlu belirleyiniz.</p>

- Mesial kenarı belirleyip fazlalıklarını kazıyoruz.

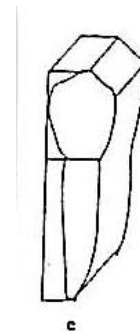
- Mesial ve distaldeki fazlalıkları çıkartınız.
- Mesial yüzden iki tüberkül görülür. Bunlar bukkal ve meziolingual tüberküldür. Bu tüberkülleri doğal dişlere bakarak şekillendiriniz.
- Bukkalden linguale doğru basık bir kare biçiminde şekillendiriniz.
- Mesial yüzü model prizmasına 3,2 cm olan yerden işaretleyiniz.

- Distal kenarı belirleyip fazlalıklarını çıkartınız.

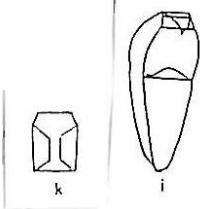

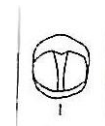

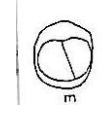

- Distal yüzde servikal çizgiyi düz olarak şekillendiriniz.
- Mesial kenardan daha küçük şekillendiriniz.

<p>➤ Lingual yüzü belirleyip şekillendiriniz.</p> 	<p>➤ Mesiolingual ve distolingual tüberküller bu yüzden daha net izlendiğinden bu tüberkülleri şekillendirmeyi unutmayınız.</p>
<p>➤ Mesiobukkal köşeyi şekillendiriniz.</p> 	<p>➤ Mesiobukkal kenara distobukkal kenara oranla dışbükey olacak şekilde görünüm veriniz.</p> <p>➤ Bukkal sırtı oklüzalden servikale doğru düzgün dışbükeylik vererek şekillendiriniz.</p>
<p>➤ Mesiolingual köşe ve mesiolingual tüberkülü şekillendiriniz.</p> 	<p>➤ Mesiolingual tüberkülü lingual yüzün 2/3 kısmını kapsayacak şekilde biçimlendiriniz.</p> <p>➤ Mesiolingual ve mesiobukkal kenar kurvatürlerine dışbükeylik vererek şekillendiriniz.</p>

<p>➤ Mesial kenarı şekillendiriniz.</p> 	<p>➤ Mesial yüzde servikal çizgiyi bir mm'lik kurvatür oluşturarak şekillendiriniz.</p>
<p>➤ Distal kenarı şekillendiriniz.</p> 	<p>➤ Distal yüzde servikal çizgiyi düz olarak şekillendiriniz.</p> <p>➤ Bukkal tüberkülün distal kenarı ile distolingual tüberkülün distal kenarları ortada fissür (yarık) bırakarak distooklüzal kenar şeklinde birleşir. Bu ayrıntıya dikkat ederek şekillendirmenizi yapınız.</p>
<p>➤ Okluzal yüzdeki bukkal ve lingual tüberkülleri bölgelere ayırınız.</p> 	<p>➤ Tüberkülleri büyüklük sırasına göre; (bukkal tüberkül, mesiolingual tüberkül ve distolingual tüberkül) şekillendiriniz.</p> <p>➤ Tüberkülleri bölgelere ayırıp şekillendirirken bukkal tüberkül ve lingual tüberkülü santral oluk birbirinden ayırır. Bu ayrıntıya dikkat ediniz.</p>

<p>➤ Bukkal tüberkül tepesinde lingual tüberkül aralarına uzanan doğruyu belirleyiniz.</p> 	<p>➤ Bukkal tüberkül tepesinde lingual tüberkül aralarına uzanan doğruyu belirlerken bu doğrunun alt birinci küçük azı dişi ile ters yönde olmasına dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Okluzal yüzde ikisi lingualde biri bukkalde olan üç tüberkülü şekillendiriniz.</p> 	<p>➤ Lingual yüzde bulunan iki tüberkülden büyük olanının mesiolingual tüberkül küçük olanını ise distolingual tüberkül olduğunu unutmayınız.</p>
<p>➤ Mesio bukkal köşenin son şekillendirmesini yapıp kontrol ediniz.</p> 	<p>➤ Mesio bukkal köşeyi dişin orta eksenine daha yakın olarak şekillendiriniz.</p> <p>➤ Yaptığımız modelin artırdığımız oranlarda olup olmadığını cetvel yardımı ile belirleyiniz.</p>

<p>➤ Santral oluğu şekillendirip kontrol ediniz.</p> 	<p>➤ Santral oluğu oklüzal yüzün ortasında mesialden bukkale doğru, bukkolingual yönde dışbükey olarak şekillendirdiğinizi yaptığınız model ve doğal örneğiniz ile karşılaştırarak kontrol ediniz.</p>
<p>➤ Oklüzal yüz üzerinde bulunan oluşumların son şekillendirmesini yapınız.</p> 	<p>➤ Oklüzal yüzde bulunan tüberkül, gelişim olukları, santral oluğu örneğinize uygun olarak şekillendirdiğinizden emin olunuz.</p>
<p>➤ Parlatmasını yapınız.</p> 	<p>➤ Parlatma yaparken sabunu, önce suya batırıp kurutunuz.</p> <p>➤ Mum çalışmasında flamdan geçiriniz.</p> <p>➤ Pamuk ya da temiz gazlı bez parçasıyla ıspatula izleri kayboluncaya kadar hafif ovarak parlatınız.</p>

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcükleri yazınız.

1. Alt ikinci küçük azı dişin bukkal görüntüsünün dörtgene benzemesinin nedeni bukkal tüberkülün . .....şekillenmesidir.
2. Kök ucu .....eğimlidir.
3. Okluzal yüzde büyüklük sırasına göre....., ..., ...tüberküller yer alır.

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

4. Santral oluk alt ikinci küçük azı dişin hangi yüzünde yer alır?
A) Distal
B) Okluzal
C) Lingual
D) Mesial
5. Alt ikinci premolar dişin kuron boyu ne kadardır?
A) 8 mm
B) 8 cm
C) 4 mm
D) 4 cm

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme”ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

1. Alt birinci küçük azı dişin iki katı büyüklüğünde model elde ediniz. Sınıfta modelaj etaplarını gösteriniz.
2. Alt ikinci küçük azı dişin doğal boyutlarında model elde ediniz. Sınıfta modelaj etaplarını gösteriniz.
3. Alt birinci ve ikinci küçük azı dişlerinin modelajını yaparken karşılaştığınız zorlukları not ederek öğretmeninize sununuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	alt-alt-4
2	kanin- ikinci küçük azı
3	A
4	B
5	C
6	D
7	D

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	küçük
2	distale
3	bukkal mesiolingual ,distolingual
4	B
5	A

KAYNAKÇA

- BEYDEMİR Bedri, Mehmet DALKIZ, **Diş Hekimliğinde Laboratuvar Uygulamaları**, GATA Basımevi, Ankara, 2003.
- İLÇİZ Aypınar, **Diş Protez Teknisyenliği Teorik Eğitim Ders Notları 1**, İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Depo ve Tamirhane Müdürlüğü Matbaası, İzmir, 2006.
- YAVUZYILMAZ Hüsnü, **Diş Morfolojisi-Fizyolojisi ve Oklüzyon**, THK Basımevi, Ankara, 2001.